

Conclusións ↘ 2025

Edición 2025

III Foro Galicia de Sostibilidade Global dos Produtos do Mar

Baixo o lema ***A medición da sostibilidade***, en maio de 2025 celebrouse en Vigo a terceira edición do Foro Galicia de Sostibilidade Global de Produtos do Mar (GSSG), da que se extraen as seguintes conclusións:

- A medición da sostibilidade é clave para o progreso cara a meta común: **se non hai medición, non haberá progreso.**
- O sector debe actuar con intelixencia, elixindo aqueles indicadores que lle axuden a mellorar a súa eficiencia. **Se non existe rendibilidade, non hai capacidade de investimento; sen investimento non haberá progreso.**
- **A eficiencia** das empresas debe estar **en equilibrio** co seu **impacto positivo na sociedade e a contorna**, a través de accións que contribúan a ambos obxectivos.
- Ciencia e industria deben **aliñar intereses** para identificar e medir aquilo que permita tanto o progreso económico como a mellora da saúde do océano.

21 → +300 → 7
Relatores Inscritos Sesións

Relatores ↘

Emma Heslop

Oceanógrafa física COI-UNESCO

Alma Román

Responsable ASC España y Portugal

Pamela Nath

Directora de Sustainable Shrimp Partnership (SSP)

Mike Kraft

Director executivo FISH Standard For Crew e Certified Seafood International (CSI)

Øyvind Ihle

CEO GSSI

Garazi Rodriguez

Responsable Planes Producción e Comercialización APROMAR

Luis García

Director de Sostibilidade CONXEMAR

María Martínez Herrera

Directora Sostibilidade ASEDAS

Raquel Arribas

Directora Relacions Institucionais Kantar Worldpanel

Nuno Cosme

Director Corporativo de Sostibilidade e RSC Grupo Nueva Pescanova

Damián Martínez

Responsable de Proxectos de Sostibilidade AECOC

//ABANCA

Conclusións ↘ 2025

- **Asegurar o suministro e a competitividade** dos produtos do mar para que sigan sendo relevantes ao consumidor e á canle de distribución é decisivo na recuperación do consumo.
- A **regulación do sector** dos produtos do mar é positiva cuando se **deseña y aplica con sentido**, se **homoxenézase e estandariza** entre los mercados e **simplifícase** para ganar competitividade en beneficio do consumidor.
- É necesario un **equilibrio entre as esixencias** dos sistemas de certificación pesqueiros y acuícolas e o que o sector es capaz de abordar.
- **O sector dos produtos do mar debe arriscar no acceso ao financiamento azul**, colaborando cos financiadores y definindo ben os proxectos nos que investir, que han de xerar retorno e impacto positivo para o planeta e as persoas.
- A cadea de valor dos produtos do mar debe **traballar conxuntamente** por y para o futuro do océano.

Relatores ↘

Bhakti Annand

Consultora Unidade de Comercio Sostenible NFI/FAO

Íñigo Azqueta

Coordinador da Área Sectorial en ANFACO-CECOPESCA

Elena Ojea

Profesora de Investigación Oportunus CIM-Universidade de Vigo

Fran Saborido

Profesor e investigador Instituto de Investigaciones Marinas-CSIC

Madlen Sobkowiak

Directora MSc Negocios Globais e Sostibles EDHEC

Rosa Chapela

Directora Xerente CETMAR

Bjarni Herrera

CEO e fundador de Accrona

Shashwat Koirala

Responsable do programa *Océanos Sostibles para Todos* de OCDE

María G. Cabeza

Xerente Responsabilidade Social e Sostibilidade de ABANCA

Antonio Basanta

Asistente de Políticas do Gabinete do Comisario de Pesca e Océanos da Comisión Europea

Conclusións ↘ 2025

SESIÓN I. A medición da sostibilidade

[COI UNESCO / Emma Heslop]

- Informe do estado dos Océanos 2024 <https://unesdoc.unesco.org/ark>
- Global Ocean Observation System (GOOS): mide e analiza variables físicas e bioquímicas básicas que se combinan despois con outros datos rexionais, mellorando o coñecemento.
- [Fishing Vessel Observation Network \(FVON\)](#): é a comunidade de observación do océano desde buques pesqueiros que permite acceder a zonas e profundidades non cubertas.
- Desde IOC UNESCO animase ao sector –pesca, acuicultura e centros de observación– a participar de forma próxima e coordinada na definición de indicadores e observación do océano para mellorar o coñecemento e os servizos de información.

SESIÓN II. A Visión das ONG

[ASC / Alma Román]

- O estándar ASC, desenvolto en colaboración con máis de 1.000 entidades interesadas, baséase na ciencia para establecer niveis de esixencia superiores aos esixidos pola lexislación e os sistemas de xestión da industria. ASC colabora

cos actores da industria, proporcionando ferramentas de medida, traballando en proxectos de mellora acuícola e esixindo aos provedores de pensos certificarse segundo o seu estándar.

[SSP/Pamela Nath]

- Como marca de garantía, SSP busca diferenciar a orixe do produto nos distintos mercados mediante evidencias constantes das súas prácticas sostíbeis. Desta forma, SSP buscou a colaboración de distintas ONG a fin de cualificar as leiras de cultivo segundo prácticas responsables. Son para SSP indicadores de medición da sostibilidade no cultivo de camarón: auga, cero antibióticos, emisión e redución de CO2, salarios dignos e protección dos ecosistemas (manglares).

[FISH for Crew-CSI/Mike Kraft]

- FISH for Crew é un estándar laboral a bordo de buques pesqueiros deseñado a partir de ILO-188 e acreditado por SSCI. Trátase dunha ferramenta de medición dos aspectos sociais a bordo que permite aos armadores ser proactivos na comunicación de prácticas laborais responsables e resolver os aspectos negativos que poidan identificarse.

Pola súa banda, CSI é un estándar ambiental pesqueiro desenvolvido a partir do esquema RFM e acreditado por GSSI. Son os seus principios: credibilidade, asequibilidade, alcance global, transparencia e mellora continua.

>> MESA REDONDA / IDEAS [Modera: GSSI / Oyvind Ihle]

- A ciencia, escóitaa aos grupos de interese, a abordaxe holístico e o establecemento dunha liña de esixencia son aspectos que determinan a medición da sostibilidade (Alma Román).
- [Para establecer o equilibrio dos indicadores sociais, ambientais e económicos, Ong e industria deben colaborar fixando os impactos reais medibles naqueles aspectos clave: antibióticos, auga ou rastrexabilidade. É importante escoitar ao produtor desde o terreo e coñecer os retos aos que se enfronta para cumprir coas esixencias establecidas desde os grupos de interese \(Pamela Nath\).](#)
- Son tantos os indicadores relacionados coa sostibilidade que sería imposible medilos todos. Hai que buscar un equilibrio e medir os realmente importantes, establecendo un límite, sabendo a opinión do consumidor e coñecendo as pautas –como as establecidas pola OIT

>> O sector debe actuar con intelixencia, elixindo aqueles indicadores que lle axuden a mellorar a súa eficiencia. Se non existe rendibilidade, non hai capacidade de investimento; sen investimento non haberá progreso.

Conclusións ↘ 2025

en materia laboral– dos principais elementos a medir (Mike Kraft).

- Para conciliar intereses e que a industria e as Ong traballen conxuntamente na medida da sostiabilidade é fundamental o diálogo. Débense buscar sinerxias entre as partes: a colaboración produce historias prodixiosas.

SESIÓN III. A visión da cadea de valor

[APROMAR / Garazi Rodríguez]

- APROMAR (Asociación Empresarial de Acuicultura de España/Spanish Aquaculture Business Association) mide a sostiabilidade desde catro áreas: ambiental, de produto, sectorial e social, e a partir delas establece indicadores de relevancia. No ambiental, céntrase na transición enerxética, o ciclo de vida, a pegada de carbono, a pegada hídrica e a xestión de residuos; en canto a produto, analiza a orixe das materias primas dos pensos e as súas certificacións, así como o benestar dos peixes; no sectorial, verifica a transparencia, o investimento en I+D+i e o seu impacto, a gobernanza e a dixitalización; e no social, segue a implementación dos convenios

colectivos, buscando a mellora continua nas condicións laborais.

[CONXEMAR / Luis García]

- Conxemar (Asociación Española de Almacenistas, Importadores, Exportadores e Transformadores de Produtos da Pesca e Acuicultura / Spanish Association of Wholesalers, Importers, Exporters and Manufacturers of Fishery and Aquaculture Products) aborda a medición da sostiabilidade mediante catro ferramentas: unha área de sostiabilidade específica, a memoria de valor compartido, o mapa de pesqueiras sostibles e a guía de indicadores de sostiabilidade. O seu plan estratéxico de valor compartido fixa obxectivos nos ámbitos ambiental, social, económico e de gobernanza, e baséase en cinco eixos: coñecemento transformativo, compromiso ambiental, desenvolvemento humano, cadea de valor resiliente e gobernanza responsable.

[ASEDAS / María Martínez-Herrera]

- Entre as liñas estratéxicas de sostiabilidade de ASEDAS (Asociación Española de Distribuidores, Auto-servizos e Supermercados / Spanish Association of Distributors,

Self-Service Stores and Supermarkets) figuran: salvagárdaa da subministración, a seguridade alimentaria e a calidade, a estabilidade dos prezos, a competitividade e a flexibilidade para reaccionar aos cambios do consumidor. No aspecto ambiental, traballa cinco liñas: o control do desperdicio alimentario, a xestión de envases, a eficiencia enerxética, a pegada de carbono e a xestión de residuos. A principal preocupación respecto ao sector é o descenso do consumo de peixe, aínda que non comparten a preocupación alarmista nin condicionamento da axenda. Animan a traballar desde o diálogo e a colaboración, para manter a proteína mariña como unha sección clave.

[KANTAR / Raquel Arribas]

- Segundo Kantar, as principais preocupacións do consumidor en materia de sostiabilidade son: o quecemento global, a escaseza e contaminación da auga, os residuos plásticos e o desperdicio alimentario. Aínda que os consumidores cren que poderían facer máis polo medio ambiente, catro de cada dez aducen problemas económicos ou sociais para levar un comportamento máis sostible. Kantar diferencia tres grupos de consumidores: eco-activos,

considerados e despreocupados. En España, o peso medio dos eco-activos é maior que nos outros 30 países observados. A este grupo pertence a poboación con maior idade. En España, sete de cada dez fogares seguen desperdiciando alimentos: dos alimentos desperdiciados, só un 8% é peixe. O estudo mostra que os produtores han de gañarse a confianza do consumidor, que pensa que o produtor busca só o seu beneficio. É importante comunicar de forma transparente e positiva todo aquilo que o sector promove desde a responsabilidade e o compromiso sostible.

>> MESA REDONDA / IDEAS [Modera: Nueva Pescanova / Nuno Cosme]

- Un dos retos para medir a sostiabilidade é entender a aplicación da lexislación, que en España pode variar entre autonomías: hai que unificar máis e simplificar as normativas (Garazi Rodríguez).
- Sobre o reporte de sostiabilidade e dilixencia, son elementos de medida: a certificación da sostiabilidade do recurso, os límites máximos de contaminantes, o cumprimento das cotas, o rexistro de buques e licenzas, a medición da pegada de carbono, a verificación do cumprimento dos Dereitos Humanos,

a seguridade e formación dos empregados, as auditorías externas de aspectos sociais e de traballo a bordo dos buques pesqueiros e as boas prácticas de etiquetaxe e rastrexabilidade (Luis García).

- Os supermercados deben trasladar ao consumidor que calquera produto do lineal, superados múltiples controis, é sostible. A preocupación do consumidor vira ao redor da comodidade, o prezo e a ausencia de contaminantes nos produtos do mar (María Martínez Herrera). Os supermercados deben trasladar al consumidor que cualquier producto del lineal, superados múltiples controles, son sostenibles. La preocupación del consumidor gira en torno a la comodidad, el precio y la ausencia de contaminantes en los productos del mar (María Martínez-Herrera).

- En sostibilidade, o consumidor de peixe non presenta esixencias diferentes (Raquel Arribas).

- Existen numerosos avances tecnolóxicos para mellorar a sostibilidade en acuicultura: métodos de produción, control remoto dixital, mellores sistemas de recirculación de auga, sensores de patóxenos na auga e prevención (Garazi Rodríguez).

- A formación sostible nas empresas –no medio de lexislacións cambiantes– é fundamental para

ser considerado un sector responsable. Débense comunicar os compromisos de forma transparente e robusta (Luis García).

SESIÓN IV. A visión das institucións

[AECOC / Damián Martínez]

- Nos últimos anos, a sostibilidade –e as memorias relacionadas– han pasado de ser algo positivo nas empresas para converterse en necesidade. En 2019, presentouse o Pacto Verde Europeo para descarbonizar a economía en 2050 e transitar cara a un modelo circular. Desde entón, houbo unha avalancha normativa, entre elas: a directiva de sostibilidade CSRD; o regulamento de taxonomía; o regulamento contra a deforestación (EUDR) e a directiva de dilixencia debida CSDD. A normativa CSRD entrou en vigor en 2023, e en febreiro de 2025 publicouse o paquete OMNIBUS para dar resposta ao informe Draghi de 2024 e evitar a perda de competitividade da UE. Estes estándares son transversais, e establecen para as empresas requirimentos xerais, pero tamén ambientais, sociais e de gobernanza.

[FAO / Bhakti Anand]

- O marco da normativa de comercio

pesqueiro e acuícola global réxese por acordos multilaterais ambientais (Mexas) para resolver problemas ambientais específicos –nacionais, rexionais ou globais– e acordos preferentes de comercio (PTAs) entre dous ou máis países para reducir ou eliminar aranceis e barreiras mediante relacións de comercio máis estreitas. As regulacións PTAs inclúen medidas de sostibilidade e prácticas responsables. As regulacións de tipo social e ambiental multiplicáronse por nove desde o período 1995–2001 ao período 2018–2022, sendo a Unión Europea, Asia e Estados Unidos as de maiores requirimentos. Os catro tipos de requirimentos sostibles son: subsidios ou prohibición dos mesmos a zonas de sobrepesca ou pesca IUU; rastrexabilidade; xestión sostible de pesqueiras e colaboración mediante RFMOs; e confirmación de acordos MEXA. Para axudar a entender este marco e facilitar a xestión sostible pesqueira e acuícola, FAO dispón de diferentes ferramentas.

>> MESA REDONDA / IDEAS
[Modera: ANFACO / Iñigo Azqueta]

- Tras o informe Draghi que alerta do risco de perda de competitividade, necesítase compasar os requirimentos e a capacidade de dar resposta mediante criterios asumibles

que inclúan a todos os operadores (Damián Martínez).

- A fragmentación regulatoria é unha realidade entre países. Nun planeta común, se as aspiracións de sostibilidade alíanse (ODS), tamén poderían facelo as regulacións (Bhakti Anand).

- A primeira medida OMNIBUS de aprazamento é positiva, e xa se cumpriu (Damián Martínez).

- Os altos estándares de sostibilidade da Unión Europea serven para que outros países reflexionen: hai oportunidades noutras rexións para mellorar en sostibilidade (Bhakti Anand).

- Repórteles de sostibilidade poden ser unha barreira para as pequenas empresas, mentra logran superala (Damián Martínez).

- Os pescadores artesanais e pequenos non sempre poderán superar as esixencias legais, polo que se necesitan normativas inclusivas (Bhakti Anand).

- É importante harmonizar as políticas regulatorias entre países, buscando equivalencias e maior transferencia técnica para alcanzar o cumprimento (Bhakti Anand). Deben buscarse fórmulas e linguaxes comúns que permitan deseñar estándares de medición (Damián Martínez). Todos os actores do sector deben avanzar a un ritmo común e factible para o conxunto (Iñigo Azqueta).

Conclusións ↘ 2025

SESIÓN V. A visión da ciencia

[Future Ocean Lab - CIM Uvigo / Elena Ojea]

- O cambio climático é unha realidade desde principios de século: nas dúas primeiras décadas, a temperatura incrementouse en 1,5°C. Segundo como controlemos as emisións, o planeta enfrontarase a diferentes hipóteses de incremento de temperatura, cos consecuentes riscos. Os océanos proporcionan formas de protección costeira, que se verán afectadas polo cambio climático. Como sociedade, é clave reducir as emisións mediante accións de mitigación e adaptación. O cambio climático afecta e afectará á pesca, e xa se ha modelizado cal será a evolución e o movemento dos cardúmenes: haberá países que se beneficien e outros que se vexan prexudicados.

[IIM / Fran Saborido]

- A medida da sostiabilidade é poliédrica e irregular, con numerosos indicadores relevantes a medir, influídos por unha rápida taxa de cambio: climática, tecnolóxica e social. Hai que medir, en permanente adaptación, todos os cambios que se producen, logrando

series de datos históricas longas. É necesaria unha xestión integrada dos ecosistemas –adaptada ás condicións locais– e medicións baseadas na ciencia, o que implica unha observación sistemática, masiva, continuada no tempo e con gran cobertura espacial. O Programa de Ciencias Mariñas de Galicia –integrado no Programa de Ciencias Mariñas do Estado– conta con 202 investigadores de once institucións traballando nunha estratexia de observación e monitorización mariña con tres piares: desenvolvemento tecnolóxico eficiente e alcanzable; plataforma integrada de datos pública e conectada; e ferramentas avanzadas de análises para a toma de decisións.

[EDC / Madlen Sobkowiak]

- A contabilidade da sostiabilidade existe ter en conta a confluencia no mar de moitas industrias operando, non podéndose atribuír a un só sector a responsabilidade dos cambios na súa biodiversidade. Son factores de progreso a longo prazo: a identificación das métricas da biodiversidade relevantes, medibles e escalables a toda a cadea, a obtención de datos consistentes ao longo da cadea de subministración e a observación da escala temporal nos cambios dos ecosistemas e a súa biodiversidade. Medir a sosti-

bilidade é clave para o progreso, a creación de confianza e a toma de decisións informadas. Hai que saber que medir e por que.

>> MESA REDONDA / IDEAS
[Modera: CETMAR / Rosa Chapela]

- Fronte ao concepto estático dá medición, hoxe desafiado polo cambio climático, requírese un enfoque dinámico, que considere parámetros relacionados coas áreas protexidas ou a xestión Pesqueira (Elena Ojea).
- Recoller datos de forma masiva e recorrente é clave, e o seu principal obstáculo é político; non tanto a nivel legal ou de custos, senón do verdadeiro convencemento da súa importancia (Fran Saborido).
- A complexidade é outro desafío. A medición da biodiversidade non é fácil: se se simplifica en exceso pérdese granularidade, polo que hai que buscar o equilibrio entre o sinxelo e o específico, sabendo o que se mide e para que se mide, considerando todas as dimensións (Madlen Sobkowiak).
- Para harmonizar visións sen deixar de atender o local, requírese entender mellor as barreiras e analizar tamén a parte cultural: atender ás prácticas e o coñecemento local (Elena Folleá).
- Para que as métricas de reporte

en sostiabilidade influían nas decisións operativas das empresas, as mesmas han de ser relevantes e alumar a toma de mellores decisións. Se o cumprimento da norma só dirixese ao reporte, converterase en algo estéril (Madlen Sobkowiak). O desafío para que a observación mariña sexa adoptada polas administracións e útil para o sector é a gobernanza compartida entre ciencia, administración e iniciativa privada, pois iso beneficiará ao conxunto. O apoio do consumidor é tamén importante (Fran Saborido).

SESIÓN VI. A visión das finanzas

[ACRONA / Bjarni Herrera]

- O financiamento azul é un proceso complexo que considera a sostiabilidade, o mercado de capitais e a incerteza. A xestión da actividade no océano está chea de retos. A aparición das finanzas verdes supuxo identificar proxectos, establecer guías, fixar limiares e asignar estruturas financeiras. Nos inicios da sostiabilidade, non había regulación: rexían o consenso e os mercados. Hoxe hai máis retos, regulacións e directivas. Para avanzar en financiamento azul necesítase mobilizar interese, identificar que medir, buscar aos financiadores,

xerar relacións, coñecer a contorna financeira e contar con directivos que identifiquen oportunidades de investimento; tamén é clave establecer estratexias de diversificación nos produtos do mar relevantes para o consumidor, considerar a xestión pesqueira e identificar as métricas da actividade e o seu retorno financeiro. Os indicadores poden estar relacionados co combustible, a eficiencia enerxética e a redución de emisións, pero tamén coas certificacións e a mellora dos ecosistemas oceánicos. Se os pequenos pescadores asumen riscos, as corporacións que aposten polo financiamento azul terán que asumilos tamén.

[OCDE / Shaswhat Koirala]

- Desde 1995, a actividade no océano creceu máis rápido que o resto da economía, crecemento liderado polos países de rendas máis altas, a pesar de que son aqueles en vías de desenvolvemento os que máis dependen das economías oceánicas, os máis afectados polo cambio climático e a contaminación por plásticos e os que teñen menos acceso ao capital e a un maior custo. O financiamento azul debe chegar a facilitar o desenvolvemento. A OCDE traballa no establecemento dun índice para a economía

do océano (ODA) que recolla os investimentos en áreas protexidas, en enerxía eólica mariña, en explotacións petrolíferas mariñas, conservación, sostibilidade e prevención da contaminación por plásticos. Ademais, desenvolveuse unha guía de principios para o financiamento e asistencia ao desenvolvemento da economía do océano, que busca unha asignación de recursos máis equilibrada e predicible. Nesta guía, a biodiversidade e accións ao redor do clima xa teñen obxectivos e poden, por tanto, obter financiamento. O financiamento público é crave pero tamén o apoio de capital privado.

>> MESA REDONDA / IDEAS [Modera: ABANCA / María García Cabezas]

- En 2030, estimase que o financiamento azul alcanzará unha cifra de negocio de 70.000 millóns, a cal podería ser maior debido ao solapamento existente entre o cualificado como verde ou azul: queda moito por identificar como azul (Bjarni Herrera).
- Para incrementar o financiamento azul requírese consenso entre todos os actores e un marco común definido e adaptable ao sector financeiro e mercado de capitais, no que estean todos os actores e réxanse por iguais estándares e obxectivos.

Neste sentido, a débeda pública de cada país pode ser un obstáculo para mobilizar o capital privado (Shaswhat Koirala).

- Para medir a sostibilidade, o sector da pesca debe poñer o foco no financiamento sostible, sen esquecer que os financeiros buscan coñecer os fluxos de caixa que dan retorno ao investimento, o que implica ter bos produtos, ben valorados polo consumidor. As métricas financeiras son tan importantes como as de sostibilidade, debendo estar por iso a igual nivel. A Unión Europea ha dado gran importancia á regulación, quizais con demasiadas normativas consideradas polos mercados como un custo inasumible. A simplificación sería útil para todos (Bjarni Herrera).

- As principais empresas concentran os beneficios, e estes están no hemisferio norte. Ademais, moitos dos riscos ao redor dos océanos non se valoran aínda nos mercados financeiros, o que impide o beneficio da axuda a non poucas poboacións costeiras. É necesario ademais incorporar o coñecemento tradicional ao saber xeral e considerar o cambio que supón a actividade entre pesca e acuicultura, coas novas capacidades e necesidades de cada unha (Shaswhat Koirala).

SESIÓN VII. A visión desde Europa

[Comisión Pesca y Océanos / Antonio Basanta]

- Os tres obxectivos do Comisario europeo de Pesca son a sustentabilidade, a resiliencia e a competitividade.
- O Pacto dos Océanos, presentado na Conferencia dos Océanos de Niza en xuño de 2025, busca coordinar as diferentes políticas e integrar todas as visións dos grupos de interese. A restitución da saúde e produtividade dos océanos; o desenvolvemento dunha economía azul sostible –pesca, acuicultura e transformación–; a resiliencia das comunidades pesqueiras e as illas; a seguridade marítima; e a ampliación de coñecemento son piares estratéxicos para o futuro do océano e a soberanía alimentaria en Europa.
- A Comisión Europea traballa en a revisión da política pesqueira común e das directivas estratéxicas sobre a acuicultura; a adaptación ao cambio climático dos pescadores do futuro; a dimensión internacional da pesca e a súa política pesqueira común –coas organizacións rexionais de pesca–; o marco equitativo de comercio level playing field; a loita contra a pesca ilegal; e a nova formulación regulamentaria cos países que non actúan contra a pesca ilegal. ■